

Stwórca „rzeczy niewidzialnych” – Aniołów

Katecheza z 30 lipca 1986 r.

W poprzedniej katechezie (...) zatrzymaliśmy się przy temacie istnienia aniołów, którzy zostali wezwani do opowiedzenia się za lub przeciw Bogu w radykalnym i nieodwracalnym akcie przyjęcia lub odrzucenia Jego woli zbawienia.

Z Pisma Świętego wynika, że aniołowie, będąc stworzeniami czysto duchowymi, jawią się w naszej refleksji jako szczególne urzeczywistnienie „obrazu Boga”, który jest najdoskonalszym Duchem, o czym mówi sam Jezus zwracając się do Samarytanki: „Bóg jest duchem” (J 4, 24). Z tego punktu widzenia aniołowie są stworzeniami najbliższymi postaci Bożej. Nazwa, używana w Piśmie Świętym dla ich określenia, wskazuje na to, że Objawienie uwydatnia przede wszystkim ich zadania wobec ludzi: anioł (*angelus*) oznacza „zwiastuna”. Hebrajskie *malak*, używane w Starym Testamencie, oznacza raczej „pośła” czy „ambasadora”. Funkcją aniołów, stworzeń duchowych, jest pośredniczenie pomiędzy Bogiem a ludźmi. List do Hebrajczyków mówi w związku z tym, że Chrystus otrzymał „imię”, a zatem stał się znacznie wyższym pośrednikiem aniżeli aniołowie (por. Hbr 1, 4).

Stary Testament podkreśla nade wszystko, szczególny udział aniołów w chwale, jakiej doznaje Stwórca ze strony stworzonego świata. Ukazują to w szczególności psalmy, jak np. Ps 148: „Chwalcie Pana z niebios, chwalcie Go na wysokościach! Chwalcie Go, wszyscy Jego aniołowie” (Ps 148, 1-2). Podobnie Ps 103 [102]: „Błogosławcie Pana, wszyscy Jego aniołowie, pełni mocy (...), wykonujący Jego rozkazy, by słuchać Jego głosu” (Ps 103 [102], 20). Te ostatnie słowa z Psalmu 103 wskazują na to, że aniołowie we właściwy sobie sposób uczestniczą w rządach Boga nad stworzeniem, jako „pełni mocy wykonujący Jego rozkazy” według planów Bożej Opatrzności. W szczególności aniołowie mają zleconą

sobie troskę o ludzi, przedstawiając Bogu równocześnie ich modlitwy i prośby. Najwięcej mówi o tym Księga Tobiasza (por. zwł. Tb 2, 17 i 12, 12), zaś Psalm 91 [90] wręcz głosi: „aniołom twoim rozkazał (...), aby cię nosili na rękę, byś nie uraził o kamień swej nogi” (por. Ps 91 [90], 11-12). Na podstawie Księgi Daniela można wnosić, że zadania aniołów jako ambasadorów Boga żywego rozciągają się nie tylko na pojedynczych ludzi i na tych, którzy pełnią szczególne role, ale także na całe narody (por. Dn 10, 13-21).

Nowy Testament uwydatnia przede wszystkim zadania aniołów w związku z mesjańskim posłannictwem Chrystusa. Dotyczy to naprzód tajemnicy wcielenia Syna Bożego, co widzimy przy zapowiedzi narodzenia Jana Chrzciciela (por. Łk 1, 11), przy zwiastowaniu narodzenia samego Chrystusa (por. Łk 1, 26), w wyjaśnieniach i radach udzielonych Maryi i Józefowi (por. Łk 1, 30-37; Mt 1, 20-21), we wskazaniach danych pasterzom w noc Bożego Narodzenia (Łk 2, 9-15) oraz wobec zagrożenia Nowonarodzonego ze strony Heroda (por. Mt 2, 13).

W dalszym ciągu Ewangelie mówią o obecności anielskiej podczas czterdziestodniowego postu Jezusa na pustyni (por. Mt 4, 11), a także podczas modlitwy w Ogrójcu (por. Łk 22, 43). Po zmartwychwstaniu Chrystusa anioł pod postacią młodzieńca mówi do niewiast, zaskoczonych faktem pustego grobu: „Nie bójcie się! Szukacie Jezusa z Nazaretu, ukrzyżowanego; powstał, nie ma Go tu. (...) Idźcie, powiedzcie Jego uczniom” (Mk 16, 6-7). Dwóch aniołów ujrzała także Maria Magdalena, która została wyróżniona, gdyż ukazał się jej także sam Jezus (por. J 20, 12-17; por. ponadto Łk 24, 4). Również przy wniebowstąpieniu aniołowie „przystępują” do Apostołów po odejściu Chrystusa, aby im powiedzieć: „Mężowie z Galilei, dlaczego stoicie i wpatrujecie się w niebo? Ten Jezus, wzięty od was do nieba, przyjdzie tak samo, jak widzieliście Go wstępującego do nieba” (Dz 1, 11). Są to aniołowie życia, męki i chwały Chrystusa. Aniołowie Tego, który – jak

pisze św. Piotr – „jest po prawicy Bożej, gdyż poszedł do nieba, gdzie poddani Mu zostali Aniołowie i Władze, i Moce” (1 P 3, 22).

Jeśli chodzi o ponowne przyjście Chrystusa, czyli o Paruzję, wszyscy synoptycy zapisują, iż „Syn Człowieczy (...) przyjdzie w chwale Ojca swojego razem z aniołami świętymi” (Mk 8, 38; podobnie Mt 16, 27; Mt 25, 31 w przypowieści o sądzie ostatecznym; Łk 9, 26; podobnie też św. Paweł w 2 Tes 1, 7). Można powiedzieć, że aniołowie jako czyste duchy uczestnicząc – w sobie właściwy sposób – w świętości samego Boga, otaczają w kluczowych momentach Chrystusa i towarzyszą Jego zbawczemu posłannictwu wobec ludzi. W taki właśnie sposób mówi o nich cała Tradycja i zwyczajne nauczanie Kościoła, przypisując aniołom ów szczególny charakter i ową funkcję mesjańskiego posłannictwa.